

Objavljena skupna pravila EU za zaščito dobrobiti psov in mačk

Datum 11.8.2026
Subjekt gov.si
Region Slovenien
Kategorie Staatliche Institutionen, Internationale Organisationen, Umwelt

V Uradnem listu Evropske unije je bila včeraj objavljena Uredba o dobrobiti psov in mačk ter njihovi sledljivosti. Uredba, ki stopi v veljavo 30. avgusta letos, prvič uvaja enotna pravila za zaščito dobrobiti psov in mačk na ravni EU. Pravila urejajo vzrejo, namestitve, prodajo, oddajo, uvoz in sledljivost psov in mačk.

Potrebo po skupnih pravilih in ureditvi razmer jasno kažejo podatki o številu hišnih ljubljencev v Evropski uniji (EU). Po podatkih Evropske komisije iz leta 2023 ima skoraj polovica državljanov EU psa ali mačko (skupno je v EU več kot 73 milijonov psov in 84 milijonov mačk). Trgovina z njimi je vredna 1,3 milijarde evrov letno, 60 odstotkov lastnikov pa ljubljence kupi prek spleta. Po nekaterih ocenah je nezakonita trgovina z živalmi v EU na tretjem mestu najbolj dobičkonosnih nezakonitih aktivnosti.

Skupni standardi za vzrejo, prodajo in oskrbo psov in mačk

Nova pravila tako določajo minimalne standarde za osebe ali subjekte, ki se poklicno ali organizirano ukvarjajo z vzrejo, prodajo, namestitvijo oziroma oskrbo psov in mačk. Zagotavljati bodo morali ustrezne pogoje nastanitve, prehrane, oskrbe, zdravstvenega varstva in ravnanja z živalmi.

Poseben poudarek je namenjen odgovorni vzreji, preprečevanju parjenja v ožjem sorodstvu ter prepovedi vzreje živali z izrazitimi telesnimi značilnostmi (pasme psov z izrazito kratkimi gobci, pasme psov z izrazito nagubano kožo in podobno), ki povzročajo pomembna tveganja za njihovo zdravje in dobrobit.

Prepoved nekaterih škodljivih praks in pripomočkov

Po novem bodo v EU prepovedane škodljive prakse, kot je pohabljanje živali brez veterinarsko utemeljenih razlogov (krajšanje repov in uhljev) in druga ravnanja, ki jim povzročajo nepotrebno trpljenje. Uredba prepoveduje uporabo pripomočkov, kot je ovratnica z bodicami, ter privezovanje živali na predmete. Vključuje tudi zahteve glede odgovornega ravnanja z živalmi pri prodaji ali oddaji.

Ukrepi za boj proti nezakoniti trgovini s psi in mačkami

Pomemben cilj novih pravil je vzpostaviti večjo preglednost glede izvora živali. Psi in mačke bodo morali biti označeni z mikročipom in vpisani v nacionalne zbirke podatkov (v Sloveniji je to Centralni register hišnih živali), ki bodo medsebojno povezljive. Takšna ureditev bo pristojnim organom omogočila učinkovitejši nadzor nad vzrejo in trgovino, kupcem pa lažje preverjanje izvora živali.

Prav tako bodo morali biti pred vstopom ali uvozom v EU opremljeni z mikročipom in nato registrirani v nacionalni podatkovni bazi tudi psi in mačke iz tretjih držav. S tem nova uredba

odpravlja zakonske vrzeli, ki so omogočale prikrito trgovino pod krinko nekomercialnih premikov hišnih živali iz tretjih držav v EU.

Skupna pravila bodo državam članicam omogočila bolj usklajeno ukrepanje proti nezakoniti trgovini s psi in mačkami ter hkrati prispevala k višji ravni varstva živali in večji zaščiti potrošnikov.

Njihovo uvajanje bo postopno, z določenimi prehodnimi obdobji, kar bo pristojnim organom, rejcem, zavetiščem in drugim zavezancem omogočilo pripravo na nove obveznosti.

Z začetkom veljavnosti zakonodaje bodo imeli prodajalci, vzreditelji in zavetišča na voljo štiri leta za pripravo na obveznost glede označitve in registracije. Za lastnike psov in mačk, ki živali ne prodajajo, pa se bodo obveznosti začele uporabljati 10 oziroma 15 let po začetku veljavnosti.

V Sloveniji imamo sicer obvezno označevanje psov v veljavi od leta 2003, obvezno označevanje mačk, uvedeno z novelo zakona o zaščiti živali leta 2025, pa stopi v veljavo 1. januarja 2027.

<https://www.gov.si/novice/2026-08-11-objavljena-skupna-pravila-eu-za-zascito-dobrobiti-psov-in-mack>